

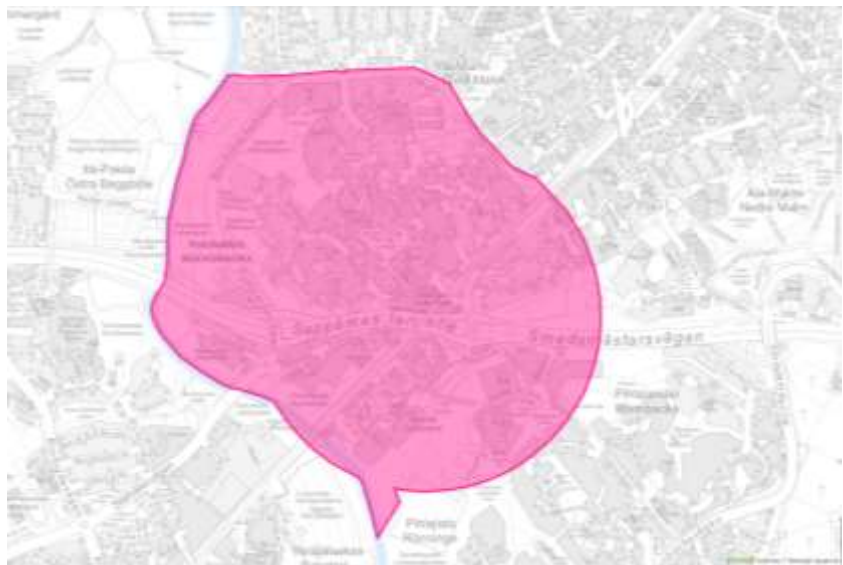
Vuorovaikutusraportti

Pukinmäen täydennysrakentamisen suunnitteluperiaatteet

Päivätty 8.3.2022

Diaarinumero HEL 2021-010682

Hankenumero 6564_1

Kuva 1. Suunnittelualueen rajaus.

Vuorovaikutusraportin sisältö

Vuorovaikutusraportissa esitetään yhteenvedot suunnitteluperiaatteiden valmisteluajana saaduista kannanotoista ja mielipiteistä sekä vastineet niihin.

Jäljennökset kaikista suunnitteluperiaatteiden valmisteluajana saaduista kannanotoista ja mielipiteistä ovat nähtävissä Helsingin kaupungin kirjaamossa, käytiosoite: Kaupungintalo, Pohjoisesplanadi 11–13, puhelin 09 310 13700 ja sähköposti helsinki.kirjaamo@hel.fi.

Liite

Asukastilaisuuden 8.12.2021 muistio

Yhteenvetot esitetyistä huomautuksista ja vastineet niihin

Suunnitteluperiaatteiden nähtävillä olo 29.11.2021– 20.1.2022

Yhteenveto mielipiteistä

Suunnitteluperiaatteita koskevat mielipiteet kohdistuivat virkistysalueisiin, maisemaan ja kulttuuriarvoihin, luontoarvoihin, liikenteeseen, sijaintiin ja mitoitukseen, sekä itse suunnitteluprosessiin. Myös esitysteknisistä puutteista ja ristiriitaisuuksista annettiin palautetta.

Kirjallisia mielipiteitä saapui 7 kpl. Mielipiteitä jättivät *Helsingin seudun luonnonsuojeluyhdistys ry*, *Pukinmäki-seura-Bocksbacka-sällskapet ry* sekä *Malmin Seudun Omakotiyhdistys ry* ja neljä yksityishenkilöä.

Mielipiteet on otettu huomioon siten, että suunnitteluperiaatteiden karttamerkintöjä on tarkistettu. Paikallinen virkistys- ja viheryhteys Malmin kirkkopuistoon on lisätty. Täydennysrakentamisalueiden rajoja on tarkistettu kolmella alueella (Pukinmäen rantapuistossa, Pukinmäenkaaren varrella ja Pukinmäen kolmiossa). Merkkien nimityksiä on vaihdettu (Viherlinkki –nimitys on vaihdettu viheryhteyttä paremmin kuvaavaksi Virkistys- ja viheryhteydeksi. Kerrostalojen kerrostalokäytävä on nimetty Karhusuontien kerrostaloiksi.). Tehokkuuslukuja on tarkistettu kahdella pientaloalueella (Ruotorpantien alue ja Sunilanpolun tontit. Tekstejä on tarkennettu, lisätty ja poistettu.

Vastineet mielipiteisiin aihepiireittäin

Virkistysalueet

Mielipiteissä puolustetaan alueen metsien säilyttämistä. Ne ovat alueen ainoat metsäiset virkistysalueet ja siten erittäin tärkeitä asukkaille. Närepuistoa ja Sinimetsää käyttävät virkistysalueenaan myös Tapaninvainion asukkaat. Jokilaakso on alueen tärkein suurempi ulkoilualue, jonka säilyminen pelikenttineen, puutarhapalstoineen ja matonpesupaikkoineen tulisi ottaa yhdeksi suunnittelun lähtökohdaksi. Lisäksi toivotaan lisää roskiksia ja pusikoiden torjuntaa Vantaanjoen varteen. Kevyen liikenteen sillan selvittäminen Vantaanjoen yli saa kannatusta.

Vastine

Metsät pyritään säilyttämään. Niiden arvo on tunnistettu ja esitetty osana Huvilavyöhyke-osa-alueetta, jossa metsäinen yleisilme pyritään säilyttämään. Jokilaakso säilyy asemakaavamuutosten ja rakentamisen jälkeenkin suurena, yhtenäisenä ulkoilualueena. Virkistysalueiden palveluja kehitetään ylläpidon yhteydessä Malmin ja Pukinmäen yleisten alueiden suunnitelman mukaan.

Maisema ja kulttuuriarvot

Avointa peltomaisemaa – myös sen metsärinteiden alapuolista osaa erikseen – puolustetaan useissa mielipiteissä niin kulttuurimaiseman, virkistykseen, kuin luontoarvojen näkökulmasta. Avaruutta pidetään arvokkaana itsessään, samoin pitkiä näkymiä. Vaikka pelto on näennäisesti käyttämätön, se ei ole ”tyhjää tilaa”, vaan kulttuuriperintöä. Pelloille rakentaminen rikkoo maiseman. Pukinmäenkaaren itäpuolelle rakentaminen on ristiriidassa sen kanssa, että lakialueiden puuston arvoa kaukomaiseman elementtinä korostetaan.

Suunnittelussa tulisi huomioida se, että Pukinmäki on aluetta, jolla on hyvin pitkä historia. Pukinmäen vahvuuksiksi mainitaan kokonaisilmeen monipuolisuus ja rakennuskannan ajallinen kerrostuneisuus. Kartanomiljö, muutamat vielä säilyneet pientaloalueet omakotitaloineen, palokunnanmäki sekä yksittäiset vanhemmat arvorakennukset, esimerkiksi nykyinen päiväkotikoti Pukinmäki – siinä keskeisimmät vaalimisen kohteet. Huvilavyöhykkeen pienkorttelien metsäisen ja puistomaisen luonteen säilyttämistä pidettiin todella tarpeellisena. Samoin tulisi säilyttää se puutarhakaupunkimaisuus, jota kaupunginosassa edelleen monin paikoin vallitsee. Linnoituslaitteiden harkittua ja huolellista esiin nostamista toivottiin. Toisaalta rantaan toivottiin myös konsertteja, sirkusta ja teatteritapahtumia. Kuuluisat säveltäjät ovat asuneet alueella. Nuorten taidoharrastuksille tulisi olla jatkossakin tarjolla tiloja.

Pukinmäen kolmioon osoitettua täydennysrakentamisaluetta kyseenalaistetaan maiseman tukkimisella. Sunilanpuiston puistohistoriallinen tutkimus ja puiston ja lammen kunnostus saavat kannatusta.

Vastine

Maiseman suuret raamit – jokiuoma ja rantapellot – säilyvät, mutta metsänraja on arvioitu luontevaksi paikaksi täydennysrakentamiselle. Puuston siluetti säilyy latvusten osalta, vaikka juureen nousee asuinrakennuksia. Rakennuksilla on mahdollista rajata avainnäkyviä.

Vehreyttä ja puutarhamaista ilmettä halutaan vaalia kaikkialla Pukinmäessä. Jo suojeltujen rakennusten lisäksi alueella on runsaasti vanhaa rakennuskanaa, jonka suojelutarvetta ja suojelun edellytyksiä tulee tutkia asemakaavoituksen yhteydessä.

Bockin puiston reunan täydennysrakentamisen suunnittelussa otetaan huomioon puiston arvot.

Luontoarvot

Ilmastonmuutos ja luontokato tulisi ottaa paremmin huomioon suunnitelmissa. Mielipiteissä muistutetaan, että pirstoutuneet viheralueet ja katkenneet viheryhteydet lisäävät lajikatoa ja luonnon monimuotoisuuden vähenemistä, kun elinympäristöt häviävät.

Mielipiteissä on useita kommentteja alueen metsäiseen ja puustoiseen verkostoon. Lähimetsiä ei pitäisi nakertaa. Mielipiteissä todetaan, että suunnitteluperiaatteet ovat ristiriidassa Malmin ja Pukinmäen yleisten alueiden suunnitelmaan kirjattujen tavoitteiden kanssa. Vantaanjoen varresta puuttuu kehitettävä metsäverkostoyhteys –merkintä. Tilalla on Viherlinkki –niminen merkintä. Metsäverkostoyhteysmerkintää toivotaan takaisin kartalle. Merkinnän mukaiset toimet parantaisivat Vantaanjoen vihersormea ekologisena yhteytenä ja tukisivat eläinten liikkumista ja muun lajiston leviämistä Helsingin vihersormessa.

Mielipiteen mukaan Ruotutorpantien alueen ja Kehä I:n välissä oleva metsäalue ei sovellu asuntorakentamiseen Kehä I liikennemelun vuoksi. Alue liittyy Sepänmäen metsiin ja Pukinmäen kehitettävään metsäverkostoon. Tämä metsäverkostoyhteys tulisi säilyttää.

Useissa mielipiteissä esitetään huoli siitä, että massiivisen kerrostaloalueen rakentaminen niitylle muuttaisi jäljelle jäävät metsät kerrostalojen pihamaaksi. Lisärakentamisen katsotaan rasittavan aina olemassa olevaa viherympäristöä tai peräti tuhoavan sen.

Sinimetsän ja Närepuiston metsissä on maastokäynnillä havaittu luonto (METSÖ-)arvoja ja ne tulisi kartoittaa. Metsiä ja niiden viereistä niittyä ei tulisi merkitä rakennettaviksi edes osittain. Metsärinteiden alapuolella oleva niitty lisää luonnon monimuotoisuutta. Lisäksi metsät suodattavat saasteita ja melua.

Longinojan lähelle rakentamista vastustetaan. Sen sijaan rannoille tulisi istuttaa lisää puita ja muutenkin vahvistaa niiden metsäisyyttä. Puro eliölajeineen tarvitsee puuston ja pensaiden suojaa.

Vaaditaan säilyttämään alueella suojaisaa pensasympäristöä sekä sopivia pesimipaikkoja kolopesijöille. Pensaista hyötyvät niin linnut kuin eläimetkin. Kasvivalintoja, kerroksellisuutta ja maalahopuita sekä nurmialueiden muuttamista niityksi toivottiin lisää puistoalueille. Lasijulkisivut ovat linnuille vaarallisia.

Vantaanjokea suunnitellaan kansallisen kaupunkipuiston osana, mikä toteutuessaan toisi Pukinmäelle merkittävää lisäarvoa.

Vastine

Viherlinkki-merkintä on päätetty nimetä uudelleen viheryhteyttä luonnetta paremmin kuvaavaksi Virkistys- ja viheryhteys –merkinnäksi. Tämä merkintä on yhdistelmä Metsä- ja puustoiseen verkostoon ja Tavoitteellisen viher- ja virkistysverkosto VISTRA:n yhteyksistä. Suunnitteluperiaatekartalle on nyt nostettu sellaiset alueelliset ja paikalliset virkistys- ja viheryhteydet, joihin kohdistuu kehittämistarpeita. Myös Malmin ja Pukinmäen yleisten alueiden suunnitelmaa ja siihen kirjattuja tavoitteita on käytetty lähtötietona. Suunnitteluperiaatteet eivät ole ristiriidassa rannan puustoisuuden kehittämisen, tai ylipäänsä vihersormien tai poikittaisten viherlinjojen vahvistamisen kanssa.

Kehä I pohjoispuolella oleva metsäalue on Yleiskaava 2016 perusteella maankäytön muutosaluetta. Asemakaavoituksen yhteydessä tutkitaan ja ratkotaan ympäristöhäiriöt sekä pyritään säästämään puustoa mahdollisuuksien mukaan

Kulumisen riski on todellinen. Kulumista voidaan hillitä kulunohjauksella ja rakenteilla, mutta päätös sellaisista ei ole näiden metsien kohdalla vielä ajankohtainen.

Sinimetsän ja Närepuiston metsät ovat luonnonhoidon suunnittelun piirissä. Alueella on nuorempien ikäluokkien ohessa yli satavuotiasta puustoa ja osa kuvioista täyttäisi hyvin todennäköisesti Metso-ohjelman mukaiset kriteerit. Lumo-ohjelman luvussa 4 käsitellään metsäluonnon monimuotoisuuden suunnitelmallista lisäämistä. Kohdissa 4.5. ja 4.6. aiheena on luonnollisen vanhenemisen edistäminen ja lahoppuustoisuuden lisääminen ilman numeroina ilmaistuja ikä- tai lahoppuukuutiotavoitteita. Toiminta on ollut jatkuvaa jo edellisen lumo-ohjelman aikana. Karttapalvelussa olevien vuosina 2011 ja 2013 tehtyjen arvokkaiden metsäkohteiden inventoinnin jälkeen niiden metsäkuvioiden määrä, joissa puusto on yli 100-vuotiasta tai jotka sisältävät yli 5 kuutiometriä lahoppuuta hehtaaria kohden, on kasvanut huomattavasti metsien vanhenemisen ja tiedon täydentymisen vuoksi. Samalla metso-luokituksen raja-arvon ylittäminen voi toimia entistä vähemmän rakentamista tai muuta maankäyttöä ohjaavana tekijänä.

Metsän juuressa oleva puuton alue ei tarkalleen ottaen ole niittyä, vaan maisemapeltoa, jolla on viljelty vaihtuvasti eri kasvilajikkeita, useimmiten yhtä lajiketta kerrallaan.

Longinojaa ja sen rantoja hoidetaan juuri yllä kuvatulla tavalla. Rakentamista ei ole järkevää tuoda lähelle uomaa tulvariskinkään vuoksi. Mikäli Savelaan tai Savelanpuistoon rakennetaan, ratkotaan vedenlaadun turvaamiseen liittyvät kysymykset tarkemman suunnittelun yhteydessä.

Kerroksellisuuden ja pensaikon lisääminen kuuluu viheralueiden kunnossapitoon. Rakennusten yksityiskohdat päätetään rakennussuunnittelun yhteydessä.

Kansallisella kaupunkipuistolla ei ole ohjausvaikutusta viher- ja kulttuuriympäristöjen vaalimiseen ja kehittämiseen ennen kuin puisto on perustettu.

Liikenne

Yleiskaava 2016 mukaisen, viitteellisen Jokeri 2-pikaraitiotien linjauksen käyttöä suunnittelun lähtökohtana pidetään kyseenalaisena niin luontoarvojen kuin kulttuuriympäristön vaalimisen näkökohdista. Nykyisen runkolinja 560:n mukaista reittiä pidetään toimivampana.

Uusien katuyhteyksien avaaminen läpi asuinalueen lisäisi mielipiteiden mukaan läpiajoliikennettä ja siten epäviihtyvyyttä ja ilmansaasteita

asuinalueella. Uudet ajoyhteydet olisivat vastoin aikaisempia asema-kaavoja, joiden keskeisenä lähtökohtana on ollut rauhoittaa Pukinmäki läpiajolta. Uusien katuyhteyksien tuominen Savelaan on ristiriidassa alueen alkuperäisen idean, autottomuuden kanssa. Lisääntyvä ajoneuvoliikenne alueen laidassa heikentäisi liikenneturvallisuutta. Savelantie risteää Pihlajamäen kouluille vievän koulureitin kanssa.

Yksi mielipide otti kantaa yleiskaavaan ohjeellisena merkittyyn pyöräbaanaan, joka kulkee itä-länsi-suuntaisesti Pukinmäen kaarta pitkin, ja ylittää Vantaanjoen matonpesupaikan vieressä. Sitä ei pidetty hyvänä ratkaisuna.

Vantaanjoen ylittävää kevyen liikenteen siltaa kannatetaan.

Vastine

Yleiskaavan mukaista pikaraitiotielinjausmerkintää käytetään, koska se on yleiskaavaan sisältyvä varaus eikä Raide-Jokeri 2:sta ole vielä laadittu tarkempia suunnitelmia. Pukinmäen pohjoisimman osan tehokkaampi täydennysrakentamisen edellytys on linjan toteutus ja riittävän hyvä saavutettavuus. Toisin sanoen, jotta kyseistä osaa kannattaisi rakentaa tehokkaammin, ei riitä, että raitiotielinja päätetään toteuttaa, vaan sen on myös kuljettava riittävän läheltä Pukinmäen pohjoisosan kortteleita.

Katuyhteysien rakentamisen arvioidaan synnyttävän henkilöautoliikennettä alueen katuverkkoon vain vähäisesti: liikennemäärän arvioidaan lisääntyvän maltillisesti. Alkuperäisessä asemakaavassa **5656** (1968) oli kaksi katuyhteyttä Pukinmäenkaarelle: Pukinmäentie jatkui nykyiseltä Pieksupolulta Pukinmäen kaarelle ja Jokipellontie samalla kohdalla kuin nykyisin. Pukinmäentien katuosuus Pieksupolun länsipuolella kumottiin asemakaavamuutoksessa **7538** (1977). Jokipellontien länsipäässä on voimassa asemakaava **9538** (1987). Jokipellontie on katu-alueita, vaikka sen toteutus ei siihen viittaa. Savelan liikenne on alusta asti Ratavallintiellä ja Savelantiellä. Katujen väliin jäävä alue ja alueen sisäiset yhteydet ovat olleet autoilta rauhoitettuja. Suunniteltu katuyhteys siis jatkaa Savelantietä aiempaa pidemmälle. Liikenneturvallisuutta on mahdollista parantaa tarkemman suunnittelun yhteydessä.

Pukinmäenkaarta kulkevaa baanaa ei oltu merkitty suunnitteluperiaatteisiin.

Sijainti ja mitoitus

Pukinmäen asemanseudun tehokkaampi rakentaminen saa kannatusta. Samoin Kehä I ja Pukinmäenkaaren liittymään merkitty ”Tilaa vaativan kaupan, toimisto- ja liikerakennusten vyöhyke” saa varovaista kannatusta.

Kerrostaloja ei tule mielipiteiden mukaan sijoittaa asemanseudun ulkopuolella olevien matalien talojen keskelle. Mielipiteissä huomautetaan, että alueen pientalot ovat tämän ja laajemminkin katsoen MaTaPuPu-alueen arvo (Malmi, Tapanila, Puistola, Pukinmäki), ja tätä arvoa tulisi vaalia. Pientaloalueet ovat kaupunkirakenteen tärkeitä osia. Omakotitaloasumisen suosio ei osoita hiipumisen merkkejä. Matalaa rakentamista puoltaisi myös se, että tehokas rakentaminen Pukinmäen kaaren varteen tuottaisi edellä kuvattuja ongelmia, kuten autoliikenteen huomattavaa kasvua ja metsien muuttumista talojen takapihoiksi.

”Kerrostalojen kehityskäytävä” -merkintää Karhusuontien varressa pidettiin pientalovaltaisen alueen ilmeen vastaisena. Tehokkuuslukua pidettiin liian korkeana. Merkinnän uudelleen nimeämistä toivottiin.

Ruotutorpantien tehokkuuslukua pidettiin liian korkeana. Yhdessä mielipiteessä tiedusteltiin täydennysrakentamismahdollisuutta alueella.

Savelassa uusien rakennusten ei tulisi ylittää alueen tyypillistä kerroslukua, joka on neljä. Mielipiteen mukaan korkeat rakennukset eivät Savelaan kerta kaikkiaan sovellu.

Mielipiteessä muistutettiin Savelan kahden hulevesialtaan tarpeellisuudesta. Ne toimivat valuma-altaina ja pohjaveden pinta on niissä korkealla. Täydennysrakentamisalueet osuvat juuri niiden kohdalle. Rakentaminen maantason alapuolelle on erittäin kallista. Savelantien varteen esitetty täydennysrakentamisalue on osittain pysäköintialueen päällä. Osan tästä pysäköintialueesta omistaa asunto-osakeyhtiö. Rakentaminen edellyttää taloyhtiön suostumusta. Lisäksi pysäköintialueen keskellä on Savelantien suuntainen runkoviemäri, jonka päälle ei saa rakentaa.

Vastine

Hyvässä elinympäristössä on sekä yhtenäisyyttä että vaihtelua. Monistamalla yhtä ratkaisua ei päästä miellyttävään kaupunkitilaan. Pientalot rikastavat alueen asuntotarjontaa ja katukuvaa kiistatta. Ne tasapainottavat alueen huoneistojakaumaa, sillä niissä on keskimäärin isompia asuntoja kuin kerrosaloissa. Pelkästään pientaloja kaavoittamalla kaupunki ei kuitenkaan yllä yleiskaavan osoittamaan tehokkuushaaruksiin, eikä pääse asuntotuotantotavoitteisiinsa. On kuitenkin mahdollista ja toivottavaa, että kerrostalokorttelien sekaan saadaan kaavoitettua myös pientaloryhmiä.

Liikenteen määrän kasvuun vastattiin edellä liikenne –kohdassa. Ajo-neuvoliikenteen hillitsemisen keinoista useimmat eivät kuulu maankäytön suunnittelun piiriin, esimerkkinä erilaiset kannustimet ja autoilun sekä pysäköinnin hinnoittelu tai vaihtoehtoiset kulkutavat ja -välineet.

”Kerrostalojen kehityskäytävä” ei ollut onnistunut merkintä. Nimi ei kuvannut sisältöä, eikä sisältöä oltu avattu lisätekstillä. Merkintä tarkoittaa

sitä, että Karhusuontien varteen voidaan jatkossa rakentaa tontinomistajien aloitteesta nykyistä tehokkaammin. Nimeä ja selitystekstiä on muutettu. Tehokkuusluku (1,0) on lisätty. Tehokkuusluku vastaa kerrostaloja, joissa on 3-4 kerrosta.

Ruotutorpantien tehokkuusluku palautettiin voimassa olevan asemakaavan tasolle. Voimassa oleva asemakaavassa tonttien käyttömahdollisuudet on tutkittu huolellisesti. Katsottiin, että alueen suojeluarvot kaatoavat tai vähintäänkin voimakkaasti heikkenevät, mikäli alueelle sallitaan täydennysrakentamista suunnitteluperiaatteen nähtävillä olleen luonnosversion esittämässä laajuudessa.

Savelan tulva-alttius ja maaperän haasteellisuus ovat tiedossa. Rakentaminen ei saa heikentää alueen vesiolosuhteita. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tehdään tarvittavat selvitykset. Infra tietenkin huomioidaan suunnittelussa. Asemakaavojen muutoshankkeita ei käynnistetä maanomistajan tahdon vastaisesti.

Prosessikritiikki

Voimassa olevassa yleiskaavassa on puutteita luonnon monimuotoisuuden ja asukkaiden hyvinvoinnin huomioon ottamisessa, kun kaupunkiympäristöä suunnitellaan. Helsingin kaupungin väestöennusteet ja asuntotuotantotavoitteet ovat yhden mielipiteen jättäjän mielestä reilusti ylimitoitettuja.

Vastine

Täydennysrakentamisen määrälliset tavoitteet ovat kaupunginvaltuuston ja kaupunkiympäristölautakunnan asettamia. Metsäisistä virkistysalueista ja luonnon monimuotoisuudesta huolehtiminen on myös uuden kaupunkistrategian tavoitteena. Jatkossa asemakaavoja laadittaessa tavoitteet pyritään sovittamaan yhteen mahdollisimman hyvin.

Esitystekniset puutteet ja ristiriidat

Suunnitteluperiaatekartan merkintöjä kommentoitiin vaikeaselkoisiksi. Esimerkiksi miten katutilaa rajataan kerrostaloalueella, jos samalla kuitenkin halutaan säilyttää näkyvyyttä puistojen vehreyteen? ”Rakentamisessa käytetään urbaaniin tilaan soveltuvia vehreitä ratkaisuja” kuulostaa kiertoilmaisulta. Mitä tarkoitetaan pyrkimyksellä ”ulko- ja sisätilojen yhteiskäyttöön”? Millä tavoin ja minne ”mahdolistetaan varjoisia oleskelutiloja”?

Rantapuiston pohjoisosan soveltuminen ”palvelukäyttöön” on kovin epäselvästi sanottu. Tarkoitetaanko sillä jotakin muuta kuin nykyistä erittäin suosittua matonpesupaikkaa, innokkaiden käyttäjien kanoottipaikkaa, tarpeellisia kierrätyslaatikoita, autojen pysäköintiä tai ahkerien multasormien viljelypalstoja?

Vastine

Katutilan rajausta koskevaa merkintää on tarkennettu. Kyseisellä lauseella tarkoitettiin sitä, että Pukinmäen pääkatujen varsilla kerrostalot rajaavat katutilaa paikoitellen tiiviisti ja näin voidaan rakentaa jatkossakin. Rakennuksia ei ole vedetty aivan kiinni katuun, vaan talojen ja kadun välissä on tilaa istutuksille ja katupuille. Katukuilu on kokoojakadun asemastaan huolimatta vehreä. Kerrostalopihojen ja puiston välissä ei ”kovia rajoja”, kuten aitoja. Kerrostalojen pihoilta on näkymiä kaduille ja -puistoon sekä toisin päin. Pihat ja puisto ovat samaa kokonaisuutta, toistensa luontevaa jatketta. Nämä ovat kerrostaloalueen ominaisuuksia, joita hautaan jatkossakin vaalia.

Julkisten tilojen yhteiskäyttöä, varjoisia oleskelutiloja, urbaanin tilan vihreitä ratkaisuja ja Rantapuiston pohjoisosan palvelukäyttöä koskevat lauseet on poistettu.

Yhteenveto Kerro Kantasi –sivuston keskustelusta

Kerro Kantasi-palveluun kirjoitettiin suunnitteluperiaatteiden nähtävillä oloaikana yhteensä 425 kommenttia, joista 357 oli osallisten kirjoittamia ja 68 oli suunnittelijan vastauksia osallisten mielipiteisiin. Valtaosa kommentteista oli kirjoitettu anonyyminä. Osalliset kommentoivat myös jonkin verran toistensa mielipiteitä, sekä puolesta että vastaan.

Kaikki mielipiteet luettiin. Koska mielipiteet olivat vapaamuotoisia, niihin liitettiin analyysin helpottamiseksi avainsanoja. Avainsanoihin perustuvassa analyysissä aineistosta nousi esiin useita toistuvia teemoja. Teemat ovat pitkälti samoja kuin edellä käsitellyissä kirjallisissa mielipiteissä. Seuraavaksi on lueteltu eniten mainintoja saaneet teemat ja lopuksi vastine. Vastineessa käsitellään vain niitä asioita ja näkökulmia, joita ei ollut edellä kuvatuissa kirjallisissa mielipiteissä.

Virkistys

Eniten kommentoitu teema, joka liittyy ulkoiluun ja liikuntaan. Kommentit kuvastivat pelkoa, surua ja vihaa virkistysalueiden pienenemisestä tai menettämisestä. Uhatuiksi tulkittiin niin koiran ulkoilutus- kuin kävelyreitit, hiihtoladut ja mäenlaskupaikat. Luonto mainitaan monissa mielipiteissä, mutta voittopuolisesti siinä arkisessa merkityksessä, että sillä tarkoitetaan virkistysmahdollisuuksia tai alueen vehreää yleisilmettä. Luontoa arvostetaan virkistysmielessä rakennetun ympäristön yli. Luontotyyppejä, lajikirjon vähenemistä, eri lajien elinympäristöjen pirstoutumista sekä vedenlaatua käsiteltiin yksittäisissä mielipiteissä.

Liikenne

Kommenteissa nostettiin esiin lisääntyvä yksityisautoilu, ruuhkat sekä heikkenevä liikenneturvallisuus ja ilmanlaatu. Pukinmäenkaarelda katsotaan olevan liian pitkä kävelymatka asemalle, mikä johtaa lisääntyvään autoiluun.

Sijainti

Täydennysrakentamisalueita kritisoitiin. Usein kritiikki liittyi myös mitta-kaavaan (kerrosluku) ja rakennustyyppiin (kerrostalot). Asemanseudun rakentaminen sai hyväksyntää. Sinne toivottiin palveluja. Nähtiin, että aseman ympäristön tehostaminen säästäisi viheralueita, mikä oikeuttaisi jopa yli 10-kerroksiset rakennukset.

Viihtyisyys

Viihtyisyyden koettiin olevan tärkeä osa alueen identiteettiä. Vehreys ja avaruus miellettiin viihtyisän ympäristön tunnusmerkeiksi. Runsas lähi-luonto ja laajat virkistysalueet sekä väljästi rakennetut, matalat ja vaihtelevan näköiset (pien)talot nähdään syynä syy muuttaa alueelle. Liikennemelu, lisääntyvä liikenne, ilmanlaatuongelmat sekä heikot kulku-

yhteydet Kehä I yli vähentävät viihtyisyyttä, samoin yksitoikkoisen näköinen kerrostalorakentaminen. Viihtyisyyttä voi lisätä satsaamalla virkistysalueisiin, melun torjuntaan ja monipuolisiin palveluihin.

Palvelut

Palvelu-sanaa käytetään niin lähikaupoista, kahviloista, kuin virkistysalueiden palveluista puhuttaessa. Matonpesupaikka oli alueen eniten kommentoitu palvelu – tai pikemminkin pelko pesupaikan menetyksestä. Pukinmäkeen toivotaan Lidliä. Jokivarren palvelut jakavat ihmisiä kahteen leiriin: toiset haluavat niitä, toiset eivät. Palveluja suosiville alue näyttäytyy suuren osan vuodesta ei-kutsuvana: pimeänä, kylmänä, tuulisena ja autiona. Säilyttämisen kannalla oleville alue on arvokkain nykyisen kaltaisena, mahdollisimman "luonnontilaisena" ja avarena. Yksittäisiä kysymyksiä kouluista ja päiväkodeista.

Prosessi

Suunnittelu ja rakentaminen Helsingin kaupungin alueilla sai runsaasti kritiikkiä. Miksi Östersundomia tai Malmin lentokenttää ei rakenneta ensin? Kommenteissa kyseenalaistettiin suunnittelun oikeudenmukaisuutta ja AM-ohjelman järkevyyttä. Raidejokeri 2 -linjauksen käyttämisestä suunnitteluperiaatteiden perusteena kyseenalaistettiin, koska raidelinjauksesta ei vielä ole tehty tarkempia suunnitelmia ja sitä on vastustettu useilta tahoilta jo Yleiskaavan yhteydessä. Suunnitteluperiaatteet koettiin vaikeaksi löytää Kerro Kantasi –sivuilta. Tekstit ja kartta-merkinnät koettiin paikoin vaikeaselkoisiksi ja niiden luettavuutta kritisoitiin. Myös vuorovaikutusmahdollisuuksia kritisoitiin. Joissain puheenvuoroissa näkyi selvä epäluottamus virkamiehiä kohtaan, esimerkiksi esitettiin ajatus, että suunnitteluperiaatteet olisi tarkoituksella laitettu hankalasti löydettäväksi tai että käytetyt termit ja merkinnät olisi valittu lukijoiden harhauttamiseksi.

Melu

Autoliikenteestä johtuva melu on merkittävä haitta, joka heikentää viihtyisyyttä ja vaikuttaa suureen joukkoon ihmisiä. Kehä I nykyinen melusuojaus on riittämätön. Kirjoittajat kokevat, että vaikka yhteydenottoja on tehty, mitään ei tapahdu. Tämä tulkitaan niin, että virkakoneisto ei arvosta asukkaita. Kehä I kattamista kannella tai laittamista tunneliin toivottiin.

Maisema

Avaraa maisemaa arvostetaan paljon, ja sen tuhoutumista surraan. Peltomaisemaan suhtaudutaan voimakkaan tunnepitoisesti. "Henkireikä" on usein käytetty nimitys. Maiseman tulkitaan tuhoutuvan peruuttamattomasti, jos mitään rakennetaan nykyisen metsänrajan länsipuolelle. Pukinmäenrantaa koskeva keskustelussa peltoalue ja Sinivuoren ja Närepuiston metsäiset mäenlaet niputetaan yhdeksi kokonaisuudeksi. Vaikka sekä mäenlaet että metsät ja Pukinmäenkaaren ja joen

välinen osa peltoaukeaa säästyisivät, koettiin, että metsänlaitaan sijoittuvat asuinkorttelit tuhoavat tai vähintäänkin oleellisesti heikentävät alueen ainutkertaisia virkistysmahdollisuuksia ja kulttuurimaisemaa pitkin näkymineen.

Mittakaava

Kerrostalot koettiin useissa puheenvuoroissa vieraaksi rakennustyyppiksi. Sopivampana pidettiin asuinpientaloja, jotka jatkaisivat nykyistä rakennuskantaa mittakaavaltaan ja kerrosluvuiltaan. Mittakaavaan liittyvissä kommentteissa oli usein esitetty huoli alueiden välisen eriarvoistumisen voimistumisesta, ja todettiin alueen olevan jo nyt verrattain vuokratalovaltainen. Toivottiin, että alueelle ei tulisi lisää vuokrataloja. Pientalot houkuttelisivat alueelle hyvin toimeentulevia kotitalouksia.

Vastine Kerro Kantasi -kyselyn teemoihin

Palvelut

Kouluja, päiväkoteja ja muita julkisia palveluja kehitetään väestöennusteiden pohjalta. Tarjonta mitoitetaan kysyntään. Kaupungin toimialat kehittävät palveluyksiköistä muodostuvaa tilaverkkoa yhteistyössä. Myös päivittäistavara- ja muussa kaupassa alueen väkimäärä vaikuttaa tarjontaan. Kauppaketjujen välistä kilpailua pyritään edistämään. Verkokeskustelun perusteella joen varressa olisi tilausta vapaa-ajan palveluille, jotka mahdollistavat siellä pysähtymisen, oleskelun ja toisten ihmisten kohtaamisen. Jokivartta pyritään kehittämään virkistysalueena, joka palvelee mahdollisimman monia kaupunkilaisia.

Prosessi

Östersundomissa ei tällä hetkellä ole voimassa olevaa yleiskaavaa. Östersundomin kuntien yhteinen yleiskaava kumottiin Hallinto-oikeudessa 2019 ja KHO piti Hallinto-oikeuden päätöksen voimassa 2021. Asemakaavoitus ei ole edennyt, koska alueen asemakaavojen edellytys on yleiskaava. AM-ohjelma päätetään valtuustokaudeksi kerrallaan, viimeksi vuonna 2020. Teksti- ja karttamerkintöjä on muokattu selkeämmiksi palautteen perusteella. Suunnitteluperiaatteita ei tietoisesti tehdä vaikeaselkoisiksi. Suunnitelmien esitystapoja pyritään palautteen pohjalta kehittämään mahdollisimman informatiivisiksi ja mahdollisimman monen saavutettavaksi. Myös Kerro Kantasi -sivustoa voidaan kehittää niin, että aineisto löytyy sieltä mahdollisimman helposti.

Melu

Meluun tepsivät korkeammat meluaidat. Niiden saaminen edellyttää yhteistyötä monien toimijoiden, muun muassa Väyläviraston kanssa. Meluntorjunta tutkitaan tarkemman suunnittelun yhteydessä. Nykyiset määräykset ovat aikaisempaa tiukempia. Kansi- ja tunneliratkaisut ovat kalliita eivätkä sen vuoksi välttämättä toteuttamiskelpoisia.

Yhteenveto asukastilaisuudesta 8.12.2021

Pukinmäen täydennysrakentamisen suunnitteluperiaatteista pidettiin asukasilta Teams-kokouksena 8.12.2021 kello 17:00–18:30. Puheenjohtajana toimi viestintäsuunnittelija Kiia Koliseva. Asemakaavoituksesta läsnä olivat arkkitehdit Joakim Kettunen ja Satu Lavinen sekä yksikön päällikkö Antti Varkemaa. Lisäksi kysymyksiin vastasivat maisema-arkkitehti Johanna Himberg ja liikenneinsinööri Kari Tenkanen. Kysymyksiin vastattiin sekä chatissa että suullisesti, joskaan kaikkiin kysymyksiin ei ehditty vastaamaan tilaisuuden aikana. Tilaisuus tallennettiin ja siitä tehtiin muistio.

Virkistysalueet ja ulkoilu sekä luonto- ja kulttuuriarvot tuottivat eniten kysymyksiä ja kommentteja. Liikenne ja siihen liittyvä pysäköinti sekä liikenteen tuottamat puhuttivat toiseksi eniten. Jonkin verran keskustelua käytiin myös alueen asuntojakaumasta, palveluista, toimitiloista ja työpaikoista. Myös suunnitteluprosessi ja siihen liittyvä viestintä, kuten periaatteiden merkinnät, kirvoittivat kysymyksiä ja kommentteja. Maaperän rakennettavuuden vaikutuksesta rakentamisen päästöihin tuli muutama puheenvuoro. Arkkitehtuurista ja tonttien kehittämisestä oli yksi kommentti kustakin.

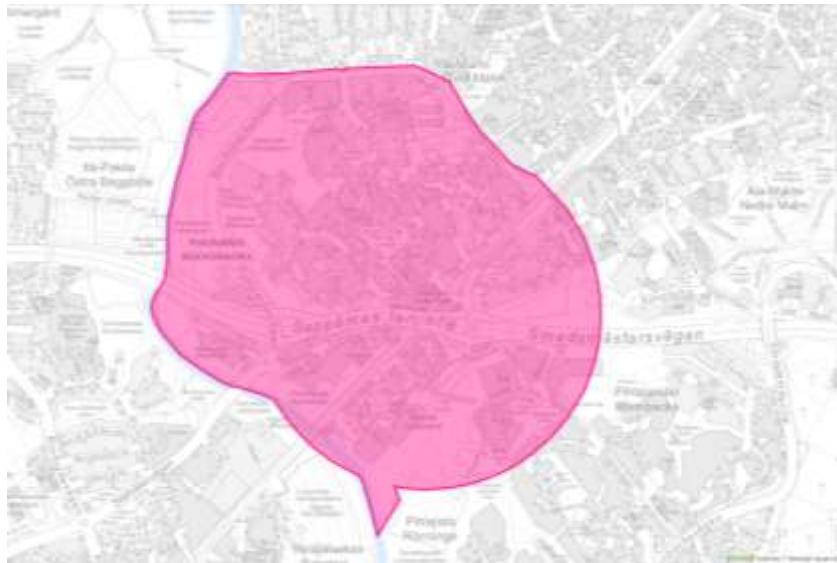
Yhteenveto asukastilaisuuden kysymyksistä

Pukinmäen täydennysrakentamisen suunnitteluperiaatteet

Päiväty 14.12.2021, päivitetty 17.1.2022.

Diaarinumero HEL 2021-010682

Hankenumero 6564_1

Kuva 1. Suunnittelualan raja.

Sisältö

Pukinmäen täydennysrakentamisen suunnitteluperiaatteista ja vireillä olevista asemakaavamuutoksista pidettiin asukasilta Teams-kokouksena 8.12.2021 kello 17:00 -18:30. Puheenjohtajana toimi viestintäsuunnittelija Kii Koliseva. Asemakaavoituksesta läsnä olivat arkkitehdit Joakim Kettunen ja Satu Lavinen sekä yksikön päällikkö Antti Varkemaa. Lisäksi kysymyksiin vastasivat maisema-arkkitehti Johanna Himberg ja liikenneinsinööri Kari Tenkanen. Tilaisuus tallennettiin.

Suunnitteluperiaatteiden esittelyn ja asemakaavamuutosten esittelyn jälkeen oli mahdollisuus esittää kysymyksiä ja kommentteja suunnittelijoille. Puheenvuoroja jakoi Kii Koliseva. Lisäksi chatin puolella käytiin keskustelua. Puheenvuorot kohdistuivat ennen kaikkea viheralueisiin, luontoon ja ulkoiluun.

Periaatteet ovat nähtävillä 29.11.– 20.1.2022.

Yhteenvetoon on koostettu asukastilaisuuden osallistujien esittämät kysymykset ja kommentit aihepiireittäin sekä vastaukset niihin. Kysymyksiä esitettiin sekä jaettuina puheenvuoroina että chat-palstalla. Tupla-merkinnät on poistettu, samoin tiedot osallistujien nimistä, nimimerkeistä ja kysymysten/kommenttien kellonajat.

Vain osaan chat-kysymyksistä ehdittiin vastaamaan tilaisuuden aikana.

Yhteenveto keskustelusta

Virkistysalueet ja ulkoilu sekä luonto- ja kulttuuriarvot tuottivat eniten kysymyksiä ja kommentteja. Liikenne ja siihen liittyvä pysäköinti sekä liikenteen tuottamat puhuttivat toiseksi eniten. Jonkin verran keskustelua käytiin myös alueen asunotajakaumasta, palveluista, toimitiloista ja työpaikoista. Myös suunnitteluprosessi ja siihen liittyvä viestintä, kuten periaatteiden merkinnät, kirvoittivat kysymyksiä ja kommentteja. Maaperän rakennettavuuden vaikutuksesta rakentamisen päästöihin tuli muutama puheenvuoro. Arkkitehtuurista ja tonttien kehittämisestä oli yksi kommentti kustakin.

Kysymykset ja kommentit aihepiireittäin

Virkistysalueet ja niiden palvelut, ulkoilu

Näkymä Vantaanjoen yli Tuomarinkylän kartanolle päin luo illuusion siitä, että on maaseudulla. Mäkit metsät ja pellot ja joki muodostavat kokonaisuuden, joka on helmi. Toimiva kokonaisuus menee pilalle, jos sinne rakennetaan. Näkymä on tärkeä moneen suuntaan, ei vain Pukinmäestä poispäin katsottuna, vaan myös Tuomarinkylästä tai Pakilasta joen yli Pukinmäkeen päin katsottuna.

Pellot ovat ainoa suunta, minne suunnata, jos haluaa ulkoilla, nauttia luonnosta ja "nähdä muutakin kuin kerrostalon seinää". Uusi rakentaminen vaikeuttaa merkittävästi luontoon pääsyä ja ulkoilumahdollisuuksia Pukinmäen keskustan suunnalta katsottuna.

Matonpesupaikan ja viljelypalstojen haluttiin säilyvän useissa puheenvuoroissa. Vantaanjoen varteen ei haluta mitään rakentamista.

Maisemaa ja lähes ulko-ovelle asti ulottuvia ulkoilumahdollisuuksia sekä väljyyttä pidettiin syinä asua lähiössä. Alueelta vielä toistaiseksi löytyvien hiljaisten ja pimeiden paikkojen haluttiin säilyvän jatkossakin.

Alueen pienien pelikenttien suhteen oli kommentteja niin säilyttämisen kuin rakentamisenkin puolesta. Mainittiin erikseen kentät Pieksupolun varressa ja Säveltäjänpuistossa.

Vastaus

Maiseman arvo on tunnistettu ja tunnustettu. Näkymiä on tarkoitus säilyttää. Ranta säilyy virkistyskäytössä, sinne ei rakenneta. Tehokas rakentaminen rajoittuu tasaiselle peltoalueelle Pukinmäenkaaren itäpuolelle, sekä Kehä I risteysalueelle. Ulkoilumahdollisuudet säilyvät jatkosakin, sillä vilkkaasti käytettyihin ulkoilureitteihin esimerkiksi joenrannoilla ei kajota.

Sinimetsän ja Närepuiston selännemetsät sekä mäkien lakialueet ovat merkittäviä Vantaanjokilaakson maisemassa, ja ne tullaan ottamaan suunnittelussa kyllä huomioon. Maiseman suuret linjat, joki, avoin pelto-alue ja vapaat mäenlaet on tarkoitus säilyttää. Rakennukset ja uudet asukkaat paitsi tuottavat valoa ja ääntä, myös vaimentavat melua.

Leikkipuisto Unikon viereisen hiekkakentän muuttamisesta muuhun käyttöön Säveltäjänpuistossa on laitettu aiemminkin palautetta kaupungille. Tätä voidaan edistää leikkipuiston tulevan peruskorjauksen yhteydessä, valitettavasti ei voida sanoa tarkasti, milloin tämä tapahtumaan.

Luonto- ja kulttuuriarvot

Kysyttiin Vantaanjoen Natura -suojelustatuksesta ja kuinka lähelle jokea saa rakentaa.

Keskustelussa viitattiin kaupungin tavoitteeseen jarruttaa luonnon monimuotoisuuden köyhtymistä. Malmin ja Pukinmäen yleisten alueiden suunnitelmassa todetaan, että Vantaanjoen pellot on tunnistettu niityverkoston kannalta tärkeäksi keskittymäksi ja että niitä on tarkoitus muuttaa niityiksi. Lisäksi viitattiin kaupungin tavoitteeseen säästää rauhallisia ja pimeitä alueita (niissä rajoissa, kun se on kaupungissa mahdollista). Chatin puolella Niittyjen monimuotoisuuden ja ylläpidon tärkeyttä peräänkuulutettiin.

Toivottiin Sunilanpuiston vesiaiheen kunnostusta. Kysyttiin, miksei arvokohteen peruskorjaukseen tai ylläpitoon ole investoitu enempää.

Raide-jokeri nähtiin uhkaksi Tuomarinkylän RKY-alueelle, sekä kulttuuriympäristölle että luontoarvoille. Sen linjaus haluttiin pois pelloilta.

Vastaus

Vantaanjoki on Natura-aluetta Nurmijärven Nukarinkoskeen saakka. Rakennetut korttelialueet sijaitsevat reilusti yli 50 m päässä uomasta. Yhtenä perusteena Natura-alueen perustamiselle on joessa esiintyvä luontodirektiivin simpukkalaji vuollejokisimpukka (*Unio crassus*), joka on Suomessa uhanalainen ja rauhoitettu. Joen suurin kuormittaja on tällä hetkellä peltoviljely, josta huuhtoutuva kiintoaines rajoittaa vuollejokisimpukan kannan kokoa. Simpukkakannan kannalta käsitellä hulevedet niin, etteivät ne heikennä joen vedenlaatua [liikaa].

Vaikka Natura-status vaikuttaa Vantaanjoen rannan lähelle kaavoitukseen, on joen varteen mahdollista rakentaa. Esimerkiksi Isopellontien varteen tehtiin joitakin vuosia sitten kaavamuuotos ja asuintaloja.

Helsingin niittyverkostotyössä Vantaanjoki on tosiaan todettu tärkeäksi niittykeskittymäksi ja se on nostettu Malmin ja Pukinmäen yleisten alueiden suunnitelmassa esille. Kehittämässä voidaan tehdä hyvinkin nopeita muutoksia helposti. Tilapäisetkin niityt hyödyttävät verkostoa.

Niittyalueille määritellään hoitoluokan lisäksi hoitotapa, riippuen siitä minkälainen niitty on kyseessä. Toiset alueet tarvitsevat enemmän hoitoa (niittoa) kuin toiset. Esimerkiksi Kehä I:n pohjoispuolella Pukinmäen rantapuistossa niittyalueita niitetään kaksi kertaa kaudessa ja niittojätettä ei poisteta, kun taas Kehä I:n eteläpuolella hoitotavaksi on määriteltä niitto kahteen kertaan ja niittojäte poistetaan. Helsingin niittyverkosto -raportissa (linkki: Perinnekehoista kaupunkiiniittyihin – Helsingin niittyverkoston kehittäminen) Vantaanjokilaakso on yksi merkittävä niittyverkoston alue.

Sunilanpuistoa on tarkoitus kunnostaa tulevaisuudessa, myös vesiaihetta. Puiston arvon nosto on tunnistettu. Kunnostustoimien aikataulusta ei valitettavasti ole vielä tiedossa.

Suunnitteluperiaatteissa esitetty Jokeri 2-linjaus on likimääräinen ja noudattaa Yleiskaavassa esitettyä linjausta. Merkintä pidetään Yleiskaavan osoittamassa kohdassa, kunnes raidelinjan suunnittelu käynnistyy. Suunnittelun yhteydessä tutkitaan linjavaihtoehtot.

Liikenne, liikennemelu

Kysyttiin Sunilantien pysäköintialueelle osoitetun täydennysrakennuskohdan ja siihen tulevan asuinrakennuksen/-rakennusten vaikutuksista liikenteeseen ja pysäköintiin. Katujen varsilla on jo nyt liian vähän pysäköintitilaa autoihin nähden.

Kehä I:ltä koetaan koituvan paikoitellen merkittävää meluhaittaa mm. Rälssintiellä. Melusuojausta tulisi käsitellä suunnitteluperiaatteissa. Meluaikaa pidetään vanhanaikaisena ja matalana. Koettiin, että kysymyksiin annetut vastaukset ovat ympäröivä, ja kysyttiin ohjeistusta siihen, milloin aisaan voi vaikuttaa ja millä foorumilla asiaa voi edistää.

Huomautettiin Pukinmäenkaaren olevan ruuhkainen aamuisin ja iltaisin jo nyt. Ehdotuksen mukaisen kaupan tilojen lisäyksen Käskynhaltijantien risteyksen lähellä nähdään lisäävän ruuhkia entisestään. Autoilun varassa olevien palvelujen sijoittaminen Pukinmäenkaaren varteen nähtiin ristiriitaisena, kun kaupunki pyrkii kestävään liikkumiseen. Jokipellontien muuttaminen liikennöitäväksi kaduksi nähtiin tuottavan liikaa liikennettä. Lisäksi todettiin, että Pukinmäenkaarella on asemalle sen veran pitkä matka, ettei se kannusta junan käyttöön, minkä ennakoitiin lisäävän autoilua kaduilla.

Kysyttiin, miten radan alittavien ja Kehä I ylittävien kulkuyhteyksiä kehitetään. Lisäksi kysyttiin, tarvitaanko Eskolankaaren nykyisen alikulun kohdalla leveämpää radan alitusta. Kysyttiin Eskolantie 3-5 liikennejärjestelyistä (täsmentämättä enempää).

Yhdessä kommentissa viitattiin mahdollisesti Savelanlaakson täydennysrakentamisalueeseen, josta todettiin, että sinne ei saa järjestettyä autoliikennettä helposti.

Vastaus

Sunilantien varresta on osoitettu täydennysrakentamiseen soveltuva paikka. Koska asukasmäärää ei vielä ei tiedetä, ei tiedetä myöskään sen vaikutuksia Sunilantien liikenteeseen tai pysäköintiin.

Asemakaavoissa on merkintä meluaidasta, ja sellainen on rakennettu Kehä I molemmin puolin käskynhaltijantien ja junaradan väliselle osuudelle. Kehä I on valtion maantie, jonka melunsuojauksesta vastaa ELY-keskus. Toiveet meluaitojen parantamisesta pitäisi siis osoittaa ELY:yn.

Täydennysrakentamisen yhteydessä huomioidaan meluolosuhteet nykyisin melko tarkkaan uusissa asemakaavamuutoksissa. Siinä yhteydessä on mahdollista huomioida uudestaan olemassa olevienkin alueiden melusuojausta. Sikäli kun täydennysrakentamista päästään alueelle suunnittelemaan, kaupunki yrittää löytää valtion kanssa ratkaisuja melusuojaukseen. Mahdollisesti päädytään ratkaisuun, missä valtio maksaa osan ja kaupunki osan melusuojauksesta.

Täydennysrakentaminen kasvattaa Pukinmäenkaaren liikennemäärää ja pidentää jonkin verran vilkasliikenteisiä aikoja. Nykyiset liikennejärjestelyt riittävät kuitenkin tyydyttävään palvelutasoon, vaikka liikennemäärät vielä jonkin verran kasvaisivatkin. Tarvittaessa voidaan suunnitella liikennekapasiteettia parantavia toimenpiteitä liikenteen sujuvuuden parantamiseksi.

Jos Pukinmäenkaaren itäpuolelle rakennetaan uusia asuinkortteleita, pitää Jokipellontie todennäköisesti avata moottoriajoneuvoliikenteelle. Uusien kortteleiden ja Pukinmäen aseman välille tarvitaan sujuva linja-autoyhteys. Uusi katu parantaisi samalla koko Pukinmäen ja Kehä I:n välistä liikennettä sekä helpottaisi Malminkaaren liikenne-ruuhkia, jotka ovat vielä pahempia kuin Pukinmäenkaarella.

Junaradan alikulun leventäminen mahdollistaisi ilman muuta paremmat pyöräliikennejärjestelyt Eskolankaarella. Alikulun leventäminen on vaikeaa ja kallista, eikä sellaista hanketta ole näköpiirissä lähitulevaisuudessa. Alitukset ja ylitykset: tutkitaan tarkemmassa suunnittelussa. Baanan yhteydessä kävely-yhteys.

Savelan ja Savelanlaakson uudet katuyhteydet ratkaistaan tarkemmassa suunnittelussa. Eskolantie 3-5 tontin muotoa ja liikennejärjestelyjä tutkitaan kaavamuutoksessa.

Asuminen

Kommenteissa puollettiin sekä isompia asuntoja että yksiöitä. Isompien asuntojen nähtiin houkuttelevan lapsiperheitä alueelle. Tilantarve on myös muuttunut koronan aikana ja ihmiset arvostavat tilaa – kotona oloaan, työskennellään ja harrastetaan. Yksiöitä puollettiin sillä perusteella, että liki puolet asuinkunnista on yksinasujia.

Vastaus

Pukinmäessä on Helsingin keskiarvoa enemmän kaksioita ja kolmioita. Alueella tarvitaan kaikkia huoneistotyypppejä.

Palvelut

Tulevista palveluista kyseltiin. Keskustassa on tyhjillään olevia liiketiloja (mm. entinen apteekin tila) ja osallistujia kiinnosti tietää, onko uusia palveluja tulossa. Pukinmäen rantapuiston pohjoisosan palveluille varattu alue herätti kritiikkiä ja kysymyksiä. Matonpesupaikan risteyksen nähtiin ruuhkautuvan jo nyt. Lisäksi pelättiin, että matonpesupaikka hävitetään uusien palvelujen tieltä.

Palvelujen laatua kysyttiin, siis mitä ”palvelulla” tässä yhteydessä tarkoitetaan. Viitattiin kaupungin hallinnoimilla viher- ja katualueilla oleviin palveluihin.

MacDonaldsin kohdasta ja siinä olevasta merkinnästä kysyttiin, että onko kaupan suuryksikölle oikeasti tarvetta, kun Malmille pääsee helposti? Onko tarvetta esimerkiksi Prisman kaltaiselle kaupalle, kun keskustassa on jo uusi S-market, K-kauppa ja Alepa? Kun kerrottiin, että alueelle ei ole tulossa suuryksiköitä, vaan mahdollisesti tilaa vaativaa kauppaa, tai kauppaa, jossa asioidaan pääsääntöisesti autolla – tuli jatkokysymys: onko se sen tyyppistä palvelua, ettei se palvele niinkään pukinmäkeläisten arkea, vaan tuo vain lisää liikennettä Pukinmäenkaaren rampille?

Vastaus

Alueella olevien tyhjien liiketilojen täyttymisaikataulusta emme osata vastata.

Tulevat palvelut: ei ole tietoa apteekin entisistä tiloista, mutta tontille valmistellaan kaavamuutosta, jota esiteltiin samassa tilaisuudessa.

Matonpesupaikan viereen palveluille osoitettu täydennysrakentamisalue: palveluja on moneen lähtöön. Yksityinen palvelu: parturi-kampaamo, kauppa, kioski, kaupallisesti operoitu liikuntatila. jne. Julkinen palvelu: koulu, päiväkotia, palvelutalo. Virkistysalueiden palvelu: koira- ja leikkipuisto, uimapaikka, ulkoliikuntapaikka, pelikenttä jne. Esimerkiksi päiväkodille tuo ei olisi sopiva paikka, kun se on risteyksen luona. Palvelun laatua ei ole vielä lyöty lukkoon.

MacDonaldsin paikalle on mietitty tilaa vaativalle kaupalle, joka on hie-
man eri asia kuin suuryksiköt. Jotain autoiluun tukeutuvaa, kyllä, sijainti
Kehän vieressä puoltaa sitä, mutta parhaassa tapauksessa siinä voisi
olla kauppaa, joka palvelee myös alueen asukkaita. Ajatuksena ovat
olleet hybridikorttelit, joissa olevaa asumista liiketila suojaa Kehä 1 lii-
kenteen tuottamilta häiriöiltä.

Viestintä ja prosessi

Osa kysymyksistä ja kommentteista kohdistui suunnitteluprosessiin ja
siihen liittyvään viestintään. Esimerkiksi yleiskaavan tulkintaa kommen-
toitiin, että nykyisin se ohjaa sen sijaan että mahdollistaisi asioita [ken-
ties enemmän kuin ennen?].

Kerro kantasi palveluun jo kirjoitettuja mielipiteitä alleviivattiin. Kysyttiin
oikeaa hetkeä vaikuttaa asioihin.

Periaatteiden ja kysymyksiin annettujen vastausten ristiriitaisuudesta
huomautettiin.

Jotkin suunnitteluperiaatteiden merkinnät ja niihin liittyvät käsitteet sai-
vat kritiikkiä ympäriryöstänsä, kuten ”kerrostalorakentamisen kehi-
tyskäytävä” ja ”täydennysrakentamisalueen potentiaali”.

Toisaalta kuulijat jakoivat kiitosta toisilleen hyvistä puheenvuoroista.

Tilaisuuden tallenteesta kysyttiin, mihin se tulee näkyville tai minne tu-
lee linkki tallennettuun videoon.

Vastaus

Niiden nostojen ja mielipiteiden oikea aika on juuri nyt. Kysely on auki
29.11.-20.12. Kommentit käydään läpi ja huomioidaan suunnitelmassa,
kun suunnittelu jatkuu kysely sulkeuduttua. Huomautus: suunnitelman
nähtävillä oloaika päätettiin jatkaa 20.1.2022 asti.

Kyllä. Sitä tämä maankäytön suunnittelu ikävä kyllä on ristiriitaista.
Kaupungilla on esimerkiksi keskenään ristiriitaisia tavoitteita. Me punta-
roimme hyötyjä ja haittoja parhaamme mukaan.

Tallenne luvattiin laittaa ajankohtaisia suunnitelmia listaavalle sivulle,
jossa ilmoitettiin tästä tilaisuudesta, sekä Kerro Kantasi -sivulle.

Toimitilat

Yrittäjien toive on, että alueella olisi jatkossakin riittävästi toimitilaa tar-
jolla. Nykyiset Pukinmäen toimitilat ovat vanhanaikaista, eivätkä sovellu
tämän päivän toimistokäyttöön. Alueen saavutettavuus on omaa luok-
kansa, kun on junarata ja Kehä I risteävät. Toimitilat kärsivät vähem-
män liikenteen aiheuttamista häiriöistä kuin asumine. Kysyttiin, miten
toimitilakysymykset olleet esillä kaupungin käymissä keskusteluissa.

Helsingin Yrittäjät esitti puheenvuoron Eskolantien varrella olevan Merimieseläkekassan rakennuksen purkavan täydennysrakentamishankkeen vuoksi. Toimitilaa muuttuu hankkeessa asunnoiksi. Helsingin Yrittäjien mukaan kaupunki vaikeuttaa pk-yritysten toimintaa. Nykyvaatimukset täyttäviä toimitiloja ei näytä syntyvän Malmi-Pukinmäen alueelle. Uhkana on yritysten valuminen Vantaan puolelle Kehä III:n varteen.

Tiedusteltiin, kuinka kaupunki aikoo kompensoida vanhojen toimitilarakennusten häviämisen alueella. Toisaalta todettiin, että tälläkin hetkellä keskustassa on jo nyt hyvin paljon tyhjiään olevaa toimistotilaa.

Kysyttiin, miten kaupunki suhtautuu siihen, että Pukinmäen kolmiossa toimivat yritykset käyttävät Oulunkylää nimessään.

Vastaus

Suunnitteluperiaatekartassa on otettu sellaista kantaa, että toimitila suojaa asumista ympäristöhäiriöiltä, kuten Isonpellontiellä on tehty. Suurin yksittäinen toimitila- ja liikerakentaminen on osoitettu Kehä I ja Pukinmäenkaaren risteysalueelle (jossa on vinoraidoitus). Ihan keskusta on toiminnallisesti sekoittunutta, toimitila häviää asumisen sekaan, isompaa liike-toimitilaa olisi Pukinmäen ranta-alueen eteläosassa. Merkittävämpää liiketilapotentiaalia ei Pukinmäen keskustassa ole löydettävissä. Savelan pohjoisreunaan voisi saada liiketilaa johonkin kohtaan.

Palveluita, työpaikkoja ja asumista on luontevaa sijoittaa Kehä I ja pääradan vilkkaaseen risteämään lähikeskustaan.

Yrityksillä on vapaus päättää omasta markkinoinnistaan. Oulunkylä on naapurialue ja luonteva tulo/-menosuunta asiakkaille.

Työpaikat

Kommentissa toivottiin vahvaa panostusta työpaikkarakentamiseen. Kommentin esittäjän mielestä Pukinmäki on yksi Suomen parhaista liikenteen solmukohdista, jonka tavoitettavuus on erittäin hyvä kaikilla liikennevälineillä. Vastakkaisessa mielipiteessä todettiin, että Pukinmäessä on jo nyt paljon tyhjää toimistotilaa ja että sijainti ei houkuttele työpaikkoja.

Erään osallistujan mielestä Ruotutorpantien täydennysrakentamiseen sopisi erityisesti tehokas työpaikkarakentaminen.

Vastaus

Toimi- ja liiketilan kysyntämuutoksia on vaikeaa nähdä ennalta, mutta kyllä Pukinmäen kaltaisessa lähikeskustassa tulisi olla tarjolla monen-

laista tilaa. Isot liikenneväylät ja juna-asetat ovat yhdyskuntarakenteessa "lähes ikuisia" elementtejä. Niihin liittyy kiinteästi myös suuret ihmisvirrat, jotka tarjoavat asiakaspohjaa palveluille [jotka työllistävät].

Päästöt

Saveen rakentaminen on ilmaston kannalta erittäin huono eli aiheuttaa päästöjä, viitattiin aihetta koskeviin tutkimuksiin (yksilöimättä kuitenkaan tutkimuksia).

Savela on nimensä mukaisesti savista ja etenkin pinkillä merkattu peltoalue on suurimman osan vuodesta hyvin märkää.

Mitenköhän mahtaa soveltua rakentamisen pohjaksi ja vaatiiko suunnitelmat, että lisää tilaa raivataan parkkeerauksellekin?

Vastaus

Yhdyskuntarakenteen näkökulmasta Savelan rakentaminen on järkevää. Etenkin alueen koillisnurkkaan, joka on tällä hetkellä pysäköintialueena. Mutta jos sinne rakennetaan lisää, tarvitaan myös pysäköintitaloja tai -kansia. Rakenteellisilla ratkaisuilla niitä taklataan. Rakennetaan jo olemassa olevan kadun varteen, olemassa olevan korttelin viereen.

Savikot ovat tosiaan märkiä. Se ei estänyt rakentamasta Savelaan 70-luvulla. Tulvaherkkyys tulee tietenkin huomioida toki suunnitelmissa. Joudumme suunnitelmissa puntaroimaan monen muuan seikan lisäksi aseman lähelle rakentamisen hyödyt vs. alavasta maasta johtuvat haasteet.

Arkkitehtuuri

Puheenvuorossa muistutettiin, että asema on alueen portti. Mielipiteen esittäjän mielestä keskustan kehittämisessä ja uusissa rakennuksissa tulisi kiinnittää erityistä huomiota rakennusten ulkonäköön. Tämän päivän arkkitehtuuri ja rakennukset koetaan hyökkäävinä.

Vastaus

Keskustan osalta puheenvuoro on samoilla linjoilla suunnitteluperiaatteiden kanssa. Arkkitehtuurin tulkinta vaihtelee kokijasta toiseen.

Sekalaiset kommentit

Yksi kiinteistökehittäjä ilmoitti olevansa kiinnostunut ostamaan tontteja.
